

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

1 an 150 Lei
jumătate 75 Lei
străinătate 300 Lei

Proprietar: MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITĂ din BLAJ
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Europa în pragul războiului

La poarta lumii bate din nou războiul — Germania și Cehoslovacia
se pot înțelege de loc — Vești de războaie și strădanii pentru pace

Vremurile pe cari le trăim azi sunt vremuri de grea cumpănă și îngrijorare. Peste Europa suflă vânt aspru de război și primejdie. Țările își dau seama, iau măsuri de apărare și încep să mobilizeze. Pe graniți se îngrămădesc trupe, se aude vrăjă de roși de tunuri și scârțâit de oști. Scânteia menită să aprindă focul va porni din Cehoslovacia. Acolo sunt cam 3 milioane și jumătate de germani, cari sunt concentrați în regiunile de graniță către Germania, cele mai bogate ținuturi ale statului cehoslovac. De la întemeierea Cehoslovaciei ei au fost nemulțumiți de soarta lor și au dat într-o continuă opoziție cu guvernul cehoslovac. Pe atunci n'aveau însă planuri pe cari le au azi. Prin 1926 situația s'a mai îmbunătățit, datorită cumințeniei și tactului celor din fruntea Cehoslovaciei — mai ales a președintelui Masaryk, ba s'a fost și unele partide germane, cari au vrut să lucreze împreună cu guvernul cehoslovac.

Dar pe măsură ce Hitler se ridică și măria Germania, sudeții au început și ei să se miște și să devină tot mai neînduplecați. Un profesor de gimnastică, Henlein, s'a organizat și i-a câștigat pentru național-socialism în primăvara acestui an dl Hitler și înfrântul Anschlussul și a chemat la război Germania Mari și pe germanii din Cehoslovacia. Aceștia au început să se miște și să devină tot mai îndrăznești. La Karlsbad într-o mare adunare, prin gura celui din față Henlein, și au spus care le sunt dorințele. Cererile lor însă n'au putut fi împlinite. Ele loveau în însăși unitatea Cehoslovaciei și ar fi însemnat desmembrarea acestui stat și alipirea Germanilor sudeți la trupul marelui Germanii. Aceasta o voiau de altfel și sudeții și de aceea se arătau tot mai neînduplecați. Cum ei aveau în vedere sprijinul dlui Hitler cu milioanele lui de soldați, înarmați până în dinți și gata să treacă la fapte, să ocupe Cehoslovacia, în cazul când nu le vor fi împlinite cererile, marile puteri au început să se miște și ele.

Simțeau că cearta dintre germani și guvernul cehoslovac nu-i numai o simplă ceartă de familie, între cei de acasă, care nu interesese numai pe cei de acolo, ci ea poate fi începutul războiului, scânteia focului care să cuprindă în flăcările lui ni-

micitoare întreaga lume. Anglia, Franța, Rusia au început să facă demersuri, atât la Berlin, cât și la Praga pentru liniștirea și împăcarea lucrurilor. Lordul englez Runciman a plecat în Cehoslovacia cu o ceată întreagă de pricepători și cunoscători, ca să vadă cum stau lucrurile la fața locului și să mijlociască o împăcare.

Propunerile lui au fost însă pe rând respinse de germani, și guvernul cehoslovac și el n'a putut face nimica. Din și în zi situația devenia tot mai încordată și mai apăsătoare.

Germania a început să mobilizeze trupe și să se gata de război. În fața primejdiei celelalte țări au început să se pregătească și ele și au trimis vorbă Germaniei, că în cazul când va ataca Cehoslovacia, ele toate vor fi în contra ei.

Lucrurile nu s'au limpezit însă nici așa. La Nürnberg în Germania, Hitler a rostit un răsunător discurs, care a turburat adânc întreaga lume. Declarațiile pe cari le-a făcut el acolo, numai a declarat de pace nu seamănă și sunt mai mult niște declarații de război. A spus îndurător lumii întregi, că dacă Cehoslovacia nu face dreptate Germanilor, le-o va face ea. A vorbit apoi de puterea mare a armatei germane, de întăriturile de război pe cari le-a făcut, uriașe ziduri de oțel și beton, în fața cărora așteaptă întreg poporul german înarmat.

Cum era și de așteptat discursul său a sporit și mai mult îngrijorarea și neliniștea, a fost petrolul aruncat în foc, ca să mărească bobotaia. La acestea s'au mai adăugat și declarațiile dlui Mussolini, care a dat dreptate Germanilor și a spus că în Cehoslovacia numai printr'un plebiscit s'ar liniști lucrurile.

Lumea s'a simțit în aceste zile mai aproape de război ca ori când și atunci din Anglia a plecat un alt sol de pace, lordul Chamberlain, președintele consiliului de miniștri englez. Trimisul Angliei a întâlnit pe Hitler la Berchtesgaden. Acolo Vineri cei doi oameni de stat, vreme de câteva ore, au discutat asupra situației și au încercat să găsească o cale de împăcare. Până acum nu s'a ajuns la o înțelegere. Se crede însă că în curând va avea loc o altă întâlnire.

În urma discursului dlui Hitler situația în Cehoslovacia a devenit și mai încordată.

Sudeții au rupt legăturile cu guvernul cehoslovac. În multe părți au avut loc ciocniri sângeroase între sudeți și trupele cehoslovace. În continuu sudeții trec în grupuri mari în Germania. Până acum se spune că ar fi trecut granița mai multe mii.

Guvernul cehoslovac a luat aspre măsuri pentru stabilirea ordinii și a început să mobilizeze soldați.

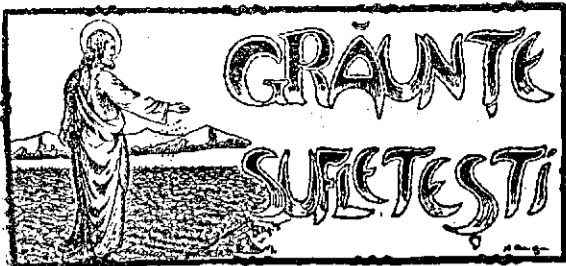
Sudeții au început să se înarmese și ei și au declarat că își vor alcațui corpul lor de apărare.

Care va fi sfârșitul acestei situații apăsătoare, e greu de spus.

Lumea tot mai îndăjduiește încă într-o limpezire a lucrurilor pe cale pașnică. Poate că Dumnezeu ne va feri de o nouă cumplită și va face ca pe pământ să coboare din nou pacea și bunăînțelegerea.

Moartea episcopului catolic de Alba-Iulia. Sâmbătă, 17 Septembrie, a fost înmormântat, la Alba-Iulia, episcopul romano-catolic dr. Adolf Vorbuchner, urmașul în scaun al episcopului Gustav Carol Majláth, care s'a retras din fruntea acelei eparhii. Episcopul Adolf Vorbuchner moare în etate de abia 47 ani, după ce suferise de o boală de inimă pe care la clinica din Cluj au declarat-o de incurabilă, iar el a încercat a o cura la Viena, unde însă a murit după câteva zile de chinuri, pe buze cu cuvintele: „Dumnezeul meu!“ Preot a fost hirotonit la 1914, iar episcop în 1936, când a fost numit ajutor de episcop cu drept de a urma în scaun. Însă cu o lună, abtând episcopul Majláth, episcopul Vorbuchner a depus jurământul în mâinile Majestății Sale Regelui, dar încă atunci era deja greu bolnav. La înmormântare a luat parte p. canonic Victor Pop în numele Excelenței Sale Mitropolitului. Celui adormit în Domnul facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Englezoaicele vor plată dela soții lor. Nu demult, la Londra (Anglia) s'a înființat o societate a femeilor măritate, cari vreau plată dela soții lor. Membrele acestei societăți cer ca bărbatul să dea soției sale un salariu pentru serviciile ei de gospodină, adică pentru că îl spală, îl face de mâncare și îngrijește de casă. Prin aceasta s'ar înlătura certurile dintre soți, zic ele, căci femeia în felul acesta n'ar mai trebui să ceară bani dela bărbatul ei ori de câte ori are lipsă și în casă ar fi atunci pace și liniște. Plata aceasta va fi mai mare sau mai mică, după cât este de bogat bărbatul și după cum sunt și serviciile pe cari i le face soția. — În felul acesta, credem noi, multe din cucoanele de pe la orașele noastre n'ar trebui să capete nici o plată, căci nici serviciul nu prea fac soților lor.

Pentru mărirea lui Dumnezeu.

Cetim la sf. apostol Pavel în cartea sa I. către Corinteni (10, 31): „Ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți”. Prin urmare noi putem să facem la zi zeci și sute de fapte bune, dacă avem gândul (intențiunea) să le facem întru mărirea lui Dumnezeu. Gândul, intențiunea sau scopul este, care face ca fapta să fie bună ori rea. Așa de pildă Iuda a sărutat pe Mântuitorul. Sărutul este semnul celei mai mari dragoste. Cu toate acestea sărutul lui Iuda n'a fost sărut adevărat, pentru că gândul, intențiunea sau scopul sărutului său a fost ca prin acela să-l vândă. Sfântul Bernard spune, că după față judecăm frumuseța trupului și după intențiune valoarea faptei. Ceeace este la pom rădăcina, aceea este la faptă intențiunea. Dacă rădăcina e sănătoasă, pomul e frumos și poamele li sunt bune, pe când dacă rădăcina e stricată, nu numai poamele li sunt bune, pe când dacă rădăcina e stricată, nu numai poamele ci și lemnul este fără de suc. Tocmai de aceea e bine, dacă omul dimineța, după ce-și zice rugăciunile, își propune, că tot ce va face în ziua aceea va face spre mărirea lui Dumnezeu.

Numai celce face fapte bune poate intra întru împărăția lui Dumnezeu. Nu e destul așadar să îți om cinstit, care te feresti de păcate, ci, întrucât vrei să intri întru împărăția lui Dumnezeu, trebuie să faci și fapte bune, ceace se vede din mai

multe părți ale Sfintei Scripturi, ca de pildă: „Tot pomul, care nu face rod bun, se taie și în foc se aruncă” (Mateiu 3, 10), „Nu tot celce sice mie Doamne, Doamne, va intra întru împărăția ceriurilor, ci celce face voia Tatălui meu, carele este în ceriuri”.

Păcătosul, care săvârșește fapte bune, prin aceasta ajunge să se întoarcă la Dumnezeu. Precum se încălzește pământul întorcându-se către soare, așa și omul, întorcându-se de către fapături spre Dumnezeu, cum i-se luminează mintea și voința, și cum, rând pe rând, începe o viață nouă.

Un lucru însă trebuie să ne însemnăm foarte bine și anume, că faptele bune, săvârșite în statul păcatului, înaintea lui Dumnezeu nu au nici o vrednicie. Aceasta se vede din cuvintele Mântuitorului care zice: „Rămâneți întru mine și eu întru voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de sine, dacă nu va fi în viță, așa nici voi, de nu veți fi în mine. Eu sunt viță, voi mlădițele; celce locuește întru mine, și eu întru el, acela aduce roadă multă, că fără de mine nu puteți face nimica. De nu va rămânea cineva întru mine se va scoate afară, ca mlădița, și se va usca și o vor aduna și o vor băga în foc și va arde. De veți rămânea întru mine, și cuvintele mele de vor rămânea întru voi, orice veți vrea, veți cere, și va fi vouă” (Ioan 15, 5-7). Mlădița așadar numai atunci aduce roadă, când este pe viță, pentru că altfel nu are suc. Tot asemenea, numai faptele bune ale aceluia, care se află în legătură cu Hristos, sunt roade bune și numără înaintea lui Dumnezeu. Precum nu poți căra apă cu un ulcior stricat, așa nu poți face fapte, cari să numere în ceriuri, având sufletul plin de păcate. Aceasta se vede și din cuvintele prorocului Ezechiel (18, 24): „Și de se va abate dreptul dela dreptatea sa și va face nedreptate, după

toate fărădelegile pe cari le-a făcut de fărădelege, toate dreptățile lui, care le-a fost făcut, nu se vor pomeni; întru greșala sa, care a greșit, și întru păcatele sale, care a păcătuit, întru acelea va muri. Este însă o mângâiere, că dacă păcătosul se întoarce dela fărădelegile sale spre sfânta taină a pocăinții, faptele sale bune, săvârșite pe vremea când sufletul său era împăcat cu Dumnezeu, relele toate și se numără toate și în ceruri.

Așadar să ne folosim de vremea pe care ni-a dat-o Dumnezeu pentru săvârșirea faptelor bune, că vine noaptea, când nime nu mai poate lucra.

Părintele Iuliu

Vrednicia omului

Cât poate da un pământ bine lucrat — Pământ pentru plugarii dela noi

În marea mereu bătută de vânturi și neguri, lângă coasta Angliei, este o mică insulă numită Jersey, stăpânită de Anglia. Pe vremuri pământul acestei insule era pietriș gol. Puținii ei locuitori erau pescari. Plugărie nu puteau face, căci nimic nu creștea între lespezile de piatră tare. Ca să nu-și mai aducă mereu bucatele și cele de lipsă pentru trai, de peste apă, oamenii s'au apucat să-și presare pietrele cu pământ negru adunat cu corăbiile, cu ierburi putrede scoase din fundul mării și cu tot felul de gunoșie.

Încetul pe încetul și-au făcut din muncă mânilor lor pământul pe care să-l lucreze. An de an ogoarele făcute de ei sporiau în întindere și în pustia insulă, bătută de vânturi reci și neguri înghețate au început a se vedea câmpuri de bucate și legume, lanuri de grâu.

Azi locuitorii acelei insule sunt stăpâni pe ogoare mici de pământ, de 5-10 jugăre și plugărie, așa cum se cere la carte. Într-o săptămână scot mai mult de trei feluri de recolte. În câmpurile vânturilor au ridicat ziduri înalte de apărare. Cultivă cartofi, legume și un fel de grâu de trăs

Foița „UNIRII POPORULUI”

Cântece

Foaie verde lemn uscat,
Singular și cu bănat,
Dela bade îndepărtat...

Foaie verde de șires,
Vreau să-ți scriu badiț'un vers,
Ca să știi cum mai trăiesc.

Sus e luna, jos e noru,
Depart-ei badea cu doru,
Noru-i jos și luna-i sus,
Depart-ei badița dus.

Foie verde lemn uscat,
Decie, Doamne, n'ai lăsat,
Să fie luna de hârtie,
Și ciera cântălarie,
Și soarele un scriitor,
Să scrie tot cie mi dor.

Cărticică glas cu jale,
Sluga inimuții mele,

Foaie verde iederuță,
Scriu o mică cărticică,
S'o trimit la-l meu badiță.

Foaie verde iarba crește,
Carte iute te păzește,

Și la mândrul meu sosește,
Că țâ drumul rătăcit,
Și cu greu de nimerit,
Și pe badea de găsât.

Culese de Olimpiu I. Barna
din com. Maieru jud. Năsăud

Nița Dadului

Așa-l știe lumea și așa l-au cunoscut oamenii din Valea Seacă, pe feciorul lui Ionul Dadului. Nița l-au zis de când a fost copil și așa a rămas până azi. Pe Ion, pe tatăl lui, nu l-a cunoscut Nița de loc, era mic pe vremea când a izbucnit războiul. Așa vorbesc cei din sat c'ar fi fost făcut prizonier la Ruși și ar fi murit de frig prin pusturile Siberiei. Mai multe nimenea nu știe spune.

Iată de ce Nița, toată viața lui s'a simțit legat de muma lui de, Ana. Mai mult chiar, Nița nu știa c'ar fi avut vreodată tată și Ana încă se ferea să-l spună ceva vreodată despre tatăl lui. Și nici nu-l mirare atunci dacă Nița copilul Anei celor ce-l întrebau despre tatăl lui le răspundea că n'are tată și nici n'a avut nici odată. Și nici nu era Nița pe vremea copilăriei lui ca alți copii din sat. Nici primăvara, când cele dintâi raze de soare trezesc în om dorul de ducă și nici vara cu scaldă la râu și jocul flăcăilor din sat, lui Nița nu-i plăceau. Mai bine se simțea el în căsuța de lângă poarta cimitirului cu acoperișul de paie, în curtea acoperită de iarbă și flori de nalbă

primăvara, cu cotețul găinilor și cu grădina vecină cu mormintele. Și îi mai plăcea lui Nița să asculte paserile cântând pe crengile nucului din fundul grădinii și mai ales ploștii dela începuturi de primăveri și cântecul frunzelor bătute de vânt în toamnele târzii.

Dar Nița mai avea și altele. Nu era ca alți copii, nici la trup, nici la minte. Ochiul mare ascunși sub o frunte mică și țepită, obrații galbeni și subțiri și cu mâinile acoperite de păr, umbra adus de spate și purta rochie. Nici Ana chiar nu era ca alte femei. Avea puțină minte și fără judecată în ori ce lucră. Oamenii din sat zic c'ar fi pedepsa lui Dumnezeu peste neamul lor, pentru că un strămoș de-al Anei a fost tâlhar de drumul mare, care te aștepta la locuri doșnice, își lua avutul și-l vedea de drum.

Școală încă n'a făcut Nița și nici nu putea face. Odată numai a fost dus. Să fi fost de treisprezece ani pe atunci. Și dascălul om bun l-a primit. Dar când n'a văzut singur, fără Ana, a început a plânge. Nimenea nu l-a mai putut ține, a leșit pe ușe și dus a fost pentru totdeauna.

Un singur lucru bun știa Nița, să cânte din fluer. De când a fost copil, Ana l-a cămărat o flueră și cu ea l-a crescut.

Când a implinit douăzeci de ani Ana l-a băgat la ol. La început Nița n'a voit să stea. Il era dor de „mămuca-să” și a fugit acasă. Dar Ana l-ar l-a dus și de atunci încolo mergea și ea la stână în fiecare zi ori în fiecare

care crește foarte repede. În lucrarea pământului folosesc îngrășăminte și toate mijloacele noi descoperite prin cari se grăbește încreșterea și creșterea plantelor. Pământ bun nelucrat se pierde. Fiecare palmă de pământ este luată și întrebuințată cum se cuvine. Când o reșe se ia de pe pământ, se ară și în locu-i se seamănă îndată alta.

Și Dumnezeu le răsplătește din belșug munca. Acolo unde omul se arată vrednic și pune mâna, Dumnezeu milă sa.

În fiecare an, de pe acea bucată de pământ se produce în mijlocul valurilor și în bătaia vânturilor, se duc spre Anglia câte 8—10 vapoare încărcate cu legume timpurii și cartofi. Dragostea de pământ și vrednicia acelor locuitori ar putea fi o lecție de urmat pentru mulți plugari dela noi, care puțin pământ pe care-l au nu și-l prețuiesc cum se cuvine și-l lasă de multe ori năpădit de războieni și bătării, căci mult poate vrednicia și muncă omului.

Coroiu vrea să divorțeze. Poate că din cititorii gazetei își mai aduc aminte încă de isprăvile vestitului bandit Coroiu, care a răgătat groază în jumătate țara Moldovei. A fost prins însă și el și stăpânirea l-a osândit să-și ispășiască blăstămățiile în închisoarea dela Bacău. În vremea procesului său o tânără din Bacău, Aglala Picu, s'a îndrăgostit de el și de familia lui și după judecată s'au căsătorit. Cununia s'a celebrat la închisoare între pușcăriși și paznici de temniță. Un an întreg apoi Coroiu s'a tradit prin atelierele pușcării și agonisescă bani, ca să aibă ce trimite soției sale acasă. Căsnicia nu le-a fost însă prea fericită. Coroiu mai are de ispășit încă vr'o doi ani de temniță și Aglala, nevasta lui, s'a tăturat să mai aștepte. Într'o bună zi l-a scris în închisoare, că să facă ce va vrea, că ea îl va și își cântă altul. Acest lucru l-a supărat răsfățat pe Coroiu, încât îndată a și înaintat la tribunal cerere de despărțanie de nevasta credincioasă.

dară. Cu atâta s'a mulțumit Nița, a nitat de curte, de grădină și a rămas la oi.

Dimineața, după datul în strung, își lua căciuca și jocul și-și mână oile încet peste câmpuri până sus în vârful Dosului. Acolo se așeză jos și cu fluierul la gură își petrecea ziua toată. În sunet de tălănci și behăit de oi se simțea bine. Poate tot așa de bine ca acasă.

Viața lui o simțea aprope de viața oilor și de multe ori îi venea să creadă că ar face și el parte din neamul lor.

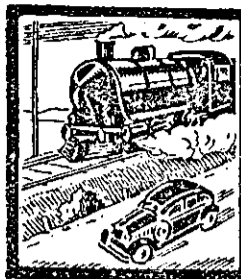
Și seara când soarele apunea după deal, și își cobora turma la muls. La stână însoțea-o pe Ana. Venea să-l vadă să-l spună o vorbă de pe-acasă.

Și așa au trecut zilele una câte una. A trecut primăvara, apoi vara cu lunile lui cuprins și cu începutul primelor zile de toamnă și vânt și vremea umedă și rece. Nița a rămas la oi.

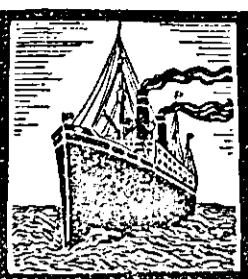
Într'o seară când s'a reintors la stână, nu-l mai aștepta.

Așa a doua seară, a treia după aceea și apoi au urmat alte trelsprezece în șir, și Ana nu mai venia să-l vadă. Nu mai venia să-l vadă să-i spună o vorbă de pe-acasă. În mintea lui Nița de data asta n'a mai încolțit gândul rău de ducă. Osta numai din când în când să-și vadă de drum. Pe Ana a uitat-o pe jumătate și poate cu vremea s'o uite de tot.

Când s'a mplinit a șaisprezecea seară de când Ana n'a mai dat pe la stână, badea Pătru și badea I-a chemat pe Nița la o parte, i-a

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA

Femeile vor merge la război — Pomenirea eroilor căzuți la Mărășești — Ce s'a vorbit la Liga Națiunilor — Ce vor face celelalte țări dacă va izbucni războiul

Mobilizarea femeilor în timp de război

Majestatea Sa Regele a semnat în zilele trecute un decret lege prin care se introduce una din cele mai mari înnoiri în legătură cu apărarea națională: mobilizarea femeilor, pe timp de război. Femeile vor fi chemate și ele să ajute prin muncă și serviciile lor la mântuirea și apărarea patriei.

Școală nouă

Camera de Comerț și Industrie din București a hotărât să înființeze școli speciale de negustori și ajutoari de negustori.

O școală de acest fel este școala de manufactură care a fost înființată nu de mult la București. Prin această școală, tinerii cari au absolvat școlile practice de comerț sau gimnaziile comerciale pot deveni după 3 ani negustori stabili. Școala este astfel întocmită încât în trei ani de zile cu învățătura care li se dă acolo și praxa ce o face într'o prăvălie, școlarul poate deveni un destoinic și priceput negustor. Cel cari urmează această școală pe lângă diploma de negustor primesc ajutoare în bani pentru a putea să-și deschidă o prăvălie sau să înceapă o negustorie. La această școală pot urma și fete. Învățătura care li se dă lor va fi însă deosebită de a băieților. A această școală va începe să funcționeze în acest an.

Înălțatoarea serbare dela Mărășești

Dimineață, 18 Septembrie, la Mărășești s'a desfășurat o înălțătoare serbare. Prin cel mai aleși fii ai săi neamul românesc și-a sărbătorit eroii, oamenii care și-au dat sângele și viața lor pentru fericirea patriei. În această zi a fost sfințită Mănăstirea Neamului, biserică zidită pentru pomenirea soldaților căzuți pe fronturile de luptă.

Sfințirea mausoleului național și parastasul pentru oștii sufletelor celor căzuți în câmpurile de bătălie s'a desfășurat în prezența M. S. Regelui, a membrilor guvernului și a altor înalți și mari funcționari de stat.

În cuvântările cari s'au rostit cu această ocazie acolo, vorbitorii au arătat vremurile de urgie ale trecutului.

Prin mărețul monument s'a întărit și mai mult legătura cu trecutul, cu eroii zilelor de demult, și s'a călț sufletul pentru înfruntarea restriștilor ce vin.

Societatea Națiunilor și-a început lucrările

Săptămâna trecută, la Geneva, s'a întrunit din nou sfatul Societății Națiunilor, pentru a discuta chestiunile mai însemnate, cari frământă omenirea azi, și a lua hotărâri pentru păstrarea păcii primejdite.

Au venit trimișii tuturor țărilor cari fac

spus o vorbă grea, de l-a pornit plânsul. Ana „mămuca“, lui era bolnavă de două săptămâni și a murit. Și Nița a plecat fără să mai spună un cuvânt. Era o seară târzie de toamnă. Pe cer luna tălată ca un colț de secere se ascundea din când în când după frânturi de nori și apărea iarăși cu lumina palidă ca de felinar... În curând poate peste pământ se vor așterne cei dintâi fulgi de zăpadă.

Ajuns acasă, Ana era întinsă în mijlocul casei cu două lumini de ceară la căpătâi. Casa era plină de fum de tămâie. Nița a intrat în casă dar fără să zică un cuvânt. S'a apropiat de Ana, l-a privit fața galbenă ca de ceară și a lăsat să-i curgă din ochi câteva picături de lacrimi. S'a așezat apoi pe lada din fundul casei la căpătâiul ei și punându-și fluierul la gură a început să-l cânte.

Atunci s'au auzit vorbe talnice printre cei din casă: „Nița Dadului a 'nebunit de tot“.

Acolo a rămas Nița trei zile și trei nopți, fără să scoată o vorbă și fără să mănânce nimic. Din știrim, după ce moartea a fost îngropată. Nița n'a voit să plece. A rămas acolo. S'a așezat cu fruntea pe inima caldă a pământului, parc'ar fi fost copilăș străns la piept de mamă iubitoare. Târziu de tot, când razele de lună își frângeau lumina printre crengile prunilor din știrim. Nița s'a sculat chemat parcă de cineva. A apucat drumul larg de care și cu pași mari neregulați s'a dus. A ajuns la poarta casei lui, dar nu s'a oprit. A leșit din sat. Chipul mamei îi chema mereu. Departe prin noapte se vedea scilpizd ca un

ochi de foc apa Târnavel. Frunze uscate de porumb mișcate de vânt scârțâiau asemenea fierăstraelor ruginite. Și totuși scârțâiturile lor semănau c'o rugă, o rugă caldă către Cel de Sus. Ochiul de foc îl chema mereu. Acolo vedea chipul mamei care-l vorbea mai dulce și mai frumos ca alte dași. Și nici când iubirea de „mămuca“ lui n'a fost așa de mare ca acum. Ar fi voit să sboare dar nu putea. A început să fugă; de acum încolo n'a mai știut drumul drept ci a luat-o peste arăturile de toamnă. În sfârșit a ajuns. Era obosit și răsufla din greu. S'a oprit pe țârm.

Ochiul isplitor al apei a devenit luciu întins și nemărginit. Razele de lună băteau valurile ridicate de vânt ca niște brațe puternice gata să te cuprindă. Și din întregul miraj de învolburare se ridicau mii de glasuri asemenea cu glasul Anei. Și Nița n'a mai așteptat. S'a aruncat la sânul cald al apei care l-a cuprins înghițându-l pe loc.

O clipă numai și apa s'a închegat iarăși deasupra și ochiul scilpitor al apei a rămas mereu acelaș.

Prin sălcile pletoase de pe țârm s'a auzit în clipa aceea un vuet surd dus dela un mal la altul, făcând de aripi groase au rapt liniștea nopții. Cine știe? Poate a fost înspălmântătorul cântec de noapte al apelor...

Alexandru Moisiu

parte din acest stat. Din partea României a fost dl Petrescu-Comnen, ministrul de externe al țării noastre, care a reprezentat la aceste ședințe și pe celelalte țări ale Micii Înțelegeri, adică pe Cehoslovacia și Jugoslavia. În cursul zilelor cât a stat la Geneva ministrul României a avut numeroase întrevederi și conferințe cu miniștrii ai celorlalte țări.

La Geneva, încordarea a fost mare în aceste zile. Ședințele cari s'au ținut au fost cât se poate de frământate.

Cele mai însemnate chestiuni au fost pe rând discutate. S'a vorbit chiar și de o schimbare a înțelegerii care formează însași temelii Societății Națiunilor. Ceeace a dat însă mai multă bătaie de cap miniștrilor strânși acolo și i-a făcut să se frământeze mai mult, a fost neînțelegerea dintre Germania și Cehoslovacia. Au căutat să afle căile mai potrivite, cari ar duce la o împăcare între aceste două țări, și ar duce la ușurarea situației și liniștirea lumii.

La urmă toți au fost de părere că situația de acolo numai pe aceste trei căi i-s'ar putea pune capăt: 1. O înțelegere pe cale pașnică între guvernul cehoslovac și partidul germanilor sudeți, ca Cehoslovacia să-și schimbe din întocmirea ei, și să devină un stat asemenea Elveției. Se spune că acest plan a fost aprobat pe vremuri și de dl Hitler. 2. O altă cale ar fi alipirea la Germania a pământului locuit de germanii sudeți. 3. În sfârșit a treia ar fi războiul. Pe acesta nu-l vrea însă nimeni și țările se străduiesc din răzputeri să-l împiedece, căci mai sunt încă nădejdi că poate fi împiedecat. Mai întâi Anglia, apoi Franța, Rusia și altele. Toate aceste țări, dacă se aliează, pot încă să împiedece izbucnirea războiului. Greu atârână în cumpăna păcii și a războiului în aceste vremuri și Italia. Șeful acestei țări, dl Mussolini este prietenul și aliatul dlui Hitler, de aceea pe lângă el s'au și făcut intervenții ca să stăruie pe lângă dl Hitler și să-l sfătuiască pe acesta la pace. Situația nu s'a lămurit nici azi.

Tot în aceste zile, la Geneva, dlui Comnen i-s'a propus să primească să fie ales președinte al Societății Națiunilor. Dsa n'a primit însă această cinste mare și în locu-i a fost ales dl de Valera, președintele Irlandei.

Ce s'a hotărât la Londra

În zilele acestea s'a ținut un mare stat la Londra, între miniștrii Angliei și trimișii Franței, miniștrii Daladier și Bonnet. S'a căutat să se înlăture războiul și să se ajungă la o înțelegere în Cehoslovacia.

În cele din urmă statul dela Londra a venit cu aceste propuneri de pace. 1. Cehoslovacia să de Germaniei teritoriile cuprinse între Bohemerwalde și Erzgebirge; 2. Regiunile cu populație sudetă mai puțin numeroasă să fie organizate în cantoane, la fel cu Elveția, cari rămânând în statul Cehoslovac să se bucure de multă libertate și să fie mai stăpâne pe ele. 3. Cehoslovacia să-și desfășoare alianțele pe cari le are cu Rusia și să rămână stat neutru, adică să nu mai țină cu nici o țară. Nu se știe însă dacă aceste propuneri vor fi primite de guvernul cehoslovac.

Numai în cazul când Cehoslovacia va primi acest plan, el va fi arătat și dlui Hitler în întrevederea pe care acesta va avea-o cu ministrul englez Chamberlain.

Japonia poate purta un război cât de lung

Guvernatorul Băncii Japoniei a declarat că situația economică și financiară a Japoniei este așa de bună încât Japonia poate duce cu China un război îndelungat, ba poate chiar să-și refacă în același timp și teritoriile cu-

cerite. Problemele cele mai principale, cari se pun politicile economice a Japoniei, sunt sporirea producției, urcarea exportului și asigurarea traiului populației. Guvernatorul Yoki socotește apoi situația economică și financiară a guvernului din Hankau ca disperată și fără speranță de îmbunătățire.

Ce va face Italia dacă va fi războiu?

Dacă va fi război între Germania și Cehoslovacia, d. Mussolini a declarat în cuvântarea ținută în zilele trecute la Trieste, că Italia în cazul când războiul se va întinde la toate țările din Europa, ea va trece de partea Germaniei — așa dar, va merge contra Franței, Angliei și celorlalți prieteni. Dacă războiul însă va fi numai între Germania și Cehoslovacia, ea nu va intra ci va sta de o parte.

Rusia va apăra Cehoslovacia

Se pare că Europa se va împărți și de data aceasta în două tabere ca și în 1914. Încă de pe acum se pot vedea cele două fronturi de luptă, în cari se va împărți lumea atunci când flacăra războiului va izbucni.

Stalin conducătorul Rusiei a declarat că imediat ce Germania va intra în Cehoslovacia, Rusia se va opune cu toate forțele de care dispune și astfel nu va permite Germaniei ca în fiecare lună să atace o țară sau alta.

Unde o să mai fie trimiși Evreii?

De multă vreme această chestiune a dat de gândit conducătorilor țărilor mai mari. Alungați de pretutindena, Evreilor trebuia să li-se găsească și lor o patrie. Englezii au vrut să-i trimită în Palestina, vechea lor țară, în care au trăit străbunii lor, s'au lovit însă acolo de rezistența înverșunată a Arabilor cari s'au ridicat toți ca unul și au hotărât să nu mai primească pe Evrei. Acum se vorbește tot mai mult de trimiterea Evreilor în Rhodesia de Sud.

La ședințele Statului Societății Națiunilor d. Petrescu-Comnen a ridicat din nou această chestiune și a cerut ca să se înceapă iarăși trimiterea în Palestina a Evreilor din Europa de mijloc.

Mari lupte între Arabi și Englezi în Palestina

În vremea din urmă în Palestina ciocnirile și încălțările s'au ținut lanț. Numai în ultimele 2 săptămâni au fost omorâți în aceste încălțări 88 de Arabi, 35 Evrei și 5 Englezi. Deasemenea este destul de mare și numărul răniților.

La Sud de Nablus s'a dat zilele trecute o bătălie crâncenă între Arabi și trupele engleze. Englezii au adus în luptă și avioane, cu cari fac recunoașteri și bombardamente peste tabăra arabilor. Aceștia rezistă cu înverșunare. Au arme și comandanți pricepuți instruiți în școlile militare din Europa.

Numărul morților și al răniților căzuți dintre Arabi în această crâncenă bătălie este foarte mare, trece de câteva sute.

O tânără își dă foc în fața casei iubitelui ei. Lucrătoarea Maria Luca, din București era de mai multă vreme în legături de dragoste cu tânărul Victor Predescu. În ultimele zile însă acesta a părăsit-o și biata fată, desnădăjduită, s'a hotărât să-și curme firul vieții. Și-a turnat gaz pe rochie și a pornit spre casa necredinciosului ei iubit. Când a ajuns apoi în curtea casei acestuia și-a dat foc. La strigătele ei de durere a ieșit din casă, chiar Victor Predescu, care i-a dat primele ajutoare și a dus-o la spital.

Bucuria credincioșilor din Milășel

În comuna Milășel din județul Mureș, câțiva credincioși cari sunt vrednici și cunoscuți de cetitorii noștri. Acești credincioși adică jertesc cu dragă inimă orice pentru sf. biserică și au dovedit de curând o largă inimă pentru casa Domnului.

Credinciosul Ștefan Sămărten și soția Anica Doali au dăruit un rând de odăjdii iar înainte cu câteva luni o carte de aur, precum și o pixidă pentru ținerea și purtarea sfintei cuminecături la bolnavi. Valoarea celor dăruite este de Lei 5400.

Credincioșii Gorea Alexandru și soția Lucreția Fiscuți, Nastasia Sămărtean și soții Petru, precum și văduva Anișca Covaciu și fiica Mărluca cu soțul Pavel Sămărtean au dăruit sfintei biserici trei prapori și anul unul albastru iară două roșii, în valoare de Lei 2100.

Pentru toate aceste fapte Domnul Dumnezeu să le răsplătească din darul bogățiilor și a milnelor sale.

Preot Ioan Mocan

Praznic creștinesc la Mintiu

O sărbătoare măreață au avut credincioșii din comuna Mintiu în seara zilei de 4 Sept. când a coborât în comună P. S. Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu, venind dela Tăure, însoțit de prot. canonic rector Dr. George Vidican și de prof. Dr. E. Lemenyi.

La podul Bratoșa Ex. Sa a fost așteptat de 30 călăreți, în numele cărora a vorbit dl. Emil Vălean. În sat, la prima poartă de primire unde a coborât Ex. Sa în sunetele fanfarei, i-a binevențat primarul Macarie Sîrb. După ce i-a răspuns Ex. Sa, s'a urcat în carul împodobit cu flori și tras de șase boi, și, în sunetele fanfarei, alături de sârbătoresc a înaintat spre biserică. Înaintea și în urma carului era mulțimea credincioșilor, cu fanfare și torțe aprinse. La poarta a doua oprindu-se cu voiu, a vorbit în numele școlii primare dl. dir. Ioan Pop, apoi în numele „Agru”-lui președ. Leon Vălean, în numele „Reuniunii Marians” a femeilor vicepreșed. Viorica Drăgan și în numele „Asociației intelectualilor din Mintiu” Ioan Bulbuc, abs. de teologie. A răspuns apoi tuturor pe rând Ex. Sa, arătându-se mulțumit și mângâiat de aceste teste de caldăle cuvinte cu cari a fost întâmpinat. Amintirea plăcută de acum 14 ani, când a făcut prima vizitație, i-se adaugă cea de acum, rămânând neștearsă.

La poarta a treia, în fața bisericii, a fost așteptat Ex. Sa de parohul local prot.-on. Octavian Bulbuc, protopop Ioan Petringel, vicarul Ștefan Buzilă din Năsăud, păr. prof. Dr. Cosma Artaș și păr. Ioan Vălean din Suplain. A vorbit apoi O. Bulbuc predând Ex. Sale Crucea și Evanghelia. În biserică seara a slujit Ex. Sa litia cu rugăciuni pentru morții comunei. Luni 5 c. Ex. Sa a slujit Sf. Liturghie în cursul căreia a împărțit peste 300 credincioși. A ținut și o frumoasă predică despre credința adevărată. După masă a făcut vizite la membrii curatoratului bisericesc și la bolnavi. La ora 2 după masă a plecat spre Cepeni.

Ceții „UNIREA POPORULUI”

Biserica unită în slujba neamului

Viața de sfânt a episcopului Petru Pavel Aron — Cum a ajuns el să întemeieze seminarul călugărașilor — Viața din acel seminar descrisă de marele învățat Samoil Micu Clain care și el însuși a fost călugăraș

Vlădica Aron ținea strâns la regulele călugărești vechi. Își înfrâna trupul și numai de suflet și de binele bisericii se îngrija. Iată ce ne spune despre el călugărul Samoilă Clain:

— Acest episcop a petrecut o viață sfântă. Era om postelnic, milostiv, bisericos și înfrânat. Mătăniile cele prescrise în posturi toate le făcea, și afară de acelea făcea și altele noaptea, așa că degetele lui erau aproape toate de mătâni. Nu dormea niciodată mai mult de patru ceasuri din douăzeci și patru, și totdeauna numai pe un sac de paie. În 24 de ceasuri mănca numai odată. În Paresemi prânzea Duminică, apoi până Miercuri nu mai gusta nimic, ci lucra pentru binele poporului și se ruga mereu. Miercuri după liturgia înainte sfîșitilor lua un prânz mic, apoi până Vineri iară ajuna. Vineri, Sâmbătă și Duminică prânzea.

Unsprezece ani cât a fost episcop a purtat pe trupul gol un brâu de fier, și la mână dînsus de coate, cari le descinse numai înainte de ceasul morții.

Brâul acesta, despre care ne povestește călugărul Samoilă Clain, se poate vedea și azi în muzeul liceului de băieți din Blaj.

Mulți dintre călugării din mănăstirea Sfintei Treimi nu se prea împăcau cu acest fel de viață aspră, din care pricină se iviră neînțelegeri între călugări, dar vlădica nu se lăsa de sfintele lui obiceiuri de gura unor călugări. Se gândi însă să-și formeze el călugări cari să ducă viața ca și el, deci la 1760, în palatul unde azi sunt arhivele și cancelariile mitropolitane, deschise un seminar nou, unde episcopul din banii săi întreținea cu de toate 12 tineri cari aveau de gând să se călugărească. Mai târziu numărul lor se urcă la 24.

Aceștia erau tineri de câte 12—13 ani, din care cauză lumea din Blaj și jurii nămea „călugărași“.

Cel dintâi călugărași au fost: Ioan din Deva, care a primit numele de Iosafat; Auxentie din Sadu, care fu numit Ambrozie; Ioan Pop, numit Ioachim; Man Micu, numit Samoilă și Constantin Chinceșiu, care fu numit Onesim.

Cum era viața călugărașilor din mănăstirea numită „a Bunel Vestiri“ dela Blaj, ne spune tot Samoilă Clain adecă Man Micu, care a fost printre cei dintâi. Iată ce zice:

— Intru acest seminar am fost și eu doi ani, că scrisese vlădica Clain dela Roma, că ducuros ar vrea ca unul dintre nepoții săi, și anume eu sau frate-meu mai mare s'ar face călugăr. Vlădica Aron înțelegând aceasta, m'a luat în seminar, unde îmi dădea mâncare, haine și tot ce-mi trebuia.

M'a chemat la sine părintele Atanasie (Rednic) și mi-a spus că vlădica Clain a scris pentru mine vlădicului Aron, și mereu mă îndemna la viața călugărească. Vlădicul Aron mi-a zis în mai multe rânduri, — să știu că sunt fiul lui și să mă port bine.

Cinci prunci eram și eu eram unul dintre aceștia.

Intr'o vacanță, fiindu-ne la Blaj, ne învăța canoanele vechii călugărești. Mergeam adeseori la vîile vlădicelui și bună omenie la vlădica aveam.

Odată ne-a zis părintele Atanasie că vlădica ar vrea să ne facă călugări, numai să vrem și noi. Nicî unul dintre noi n'a cutezat

să răspundă împotriva. Intr'aceia vlădicul Aron făcu rîndulă despre hrana noastră, ca să mîncăm bucate albe (lapte, brînză, ouă), cum și noi credeam. Părintele Atanasie ne făcu „instanțe“ (cerere către vlădica Aron, în care îl ruga să ne primească în călugări, că noi ne făgăduim că vom ține canonul vechii călugărești întreg, nu jumătate cum fac unii, adecă cel din Sfînta Treime).

Vlădica Aron înțelegându-se cu părintele Atanasie, dădu rezoluția că laudă gîndul nostru și ne primește. Deci încă în acelaș an, 1763 la 14 Octombrie, Luni în ziua de sfînta Paraschiva, ne-a făcut călugări. Pe mine care am avut numele de Man — dar îmi ziceau și Stole, fiindcă nici vin, nici vinars, nici bere, nici o beutură afară de apă nu beam nici nu pot suferi, nici nu-mi place nici o beutură bețivă — m'au numit Samoilă, fiindcă nici sfîntul Samoilă n'a beat beutură bețivă.

În ziua cea dintâi când am intrat în călugărie, am căpătat numai bucate de post cu oleu. A doua zi Marți, noi așteptam să ne dea bucate albe cum ni se făgădui-se, dar vedem că iarăși erau numai cu oleu. Atunci am cunoscut că nu vor mai da bucate albe.

Venind postul Crăciunului, Luni, Miercuri și Vineri cina lipsi. Veni Crăciunul, dar nici după Crăciun în aceste zile nu ne dădeau cină. Veni Paresemile. Atunci umblam la școală, dar slujbele bisericești, și metaniile toate, și toate cele dela canonul cel mare dela Pavcerniță (Dupăcinarul cel mare) trebuia să le facem în toată ziua. La prânz n'aveam alta afară de mazăre, sau fasole, sau linte fiartă, dar cu nici un uleu dîreasă. Uleiul și cina erau numai pentru Sâmbătă și Duminică.

Unii dintre noi se îmbolnăviră. Unii chiar muriră. Eu încă mai tot bolnav am fost, așa încât nici la școală erau să nu mă mai trimită, temându-se că voi muri din cauza deselor îmbolnăviri.

Așa descrie Samoilă Clain viața călugărașilor, cari aveau să fie cu timpul călugări harnici, scriitorii mari pentru neamul românesc și pilde de înfrînare și de abțicere cu totul la cele lumești. Aceștia erau călugărașii despre cari se făcuse în popor cîntecul:

*Hîia, hîia copilaș,
Facele-ai călugăraș
La mîndăstire la Blaj...
Să te rogi lui Dumnezeu
Pentru tăicușorul tău;
Și la Maica Preceasta
Pentru mămușoara ta.*

N. Lupu

Școală de căsătorie. Este și de aceasta și încă școală înaltă sau cum îi spun domnii „Academie de mariaj“. Această ciudată școală a fost înființată acum un an, în America. În'ea tinerii învață cum să-și aleagă nevestele, iar fetele cum să-și alegă bărbații. Li-se dau apoi diferite sfaturi în legătură cu însuratul și măritișul și la sfîrșitul anului ca la orice școală, tinerii școlari dau un examen din cele învățate. Dacă trec în acest examen, primesc diploma că sunt buni pentru căsătorie și pot să se însoare sau să se mărite. — Tot o trăznale ce numai din capul americanilor putea ieși.

Din legile țării

Noua lege administrativă

După constituția din Februarie a. c., cea mai însemnată lege a noului guvern este Legea administrativă, apărută în 14 August a. c. Însemnătatea ei provine de acolo, că aduce multe lucruri noi cari nu erau mai înainte. Fiind o lege de care se lovește omul destul de dez, e folositor ca fiecare să o cunoască. Vom arăta deci schimbările mai importante.

Țara se împarte în 10 ținuturi: 1. Olt cu capitala Craiova; 2. Bucegi cu capitala București; 3. Marea cu capitala Constanța; 4. Dunărea de Jos cu capitala Galați; 5. Nistru cu capitala Chișinău; 6. Prut cu capitala Iași; 7. Suceava cu capitala Cernăuți; 8. Mureș cu capitala Alba-Iulia; 9. Someș cu capitala Cluj și 10. Timiș cu capitala Timișoara.

Fiecare ținut are mai multe județe, fiecare județ mai multe plase și fiecare plasă mai multe comune.

În fruntea fiecărui ținut e un Rezident Regal numit pe 6 ani, care lucrează cu un consiliu al ținutului, compus din membrii de drept și membrii aleși pe timp de 6 ani.

Județul nu mai are însemnătatea de până acum. Nu mai are un buget (întocmire făcută înainte a veniturilor și cheltuelilor) al său propriu, ci va fi un singur buget al ținutului și venitele din toate județele se adună în bugetul ținutului, de unde se vor împărți după nevoile locale.

În fruntea județului e un prefect care nu va mai fi numit dintre oamenii politici, ci e funcționar ca și ceilalți. El supraveghează bunul mers al serviciilor din județ. Numărul funcționarilor dela prefecturi se împușinează. Consiliul județean nu mai există.

În fruntea unei plase e pretorul, care are drepturi mai multe. El judecă și amendează pe oameni cum era mai înainte, însă numai până la 1000 de lei. În caz când amenda ce s'ar cuveni răufăcătorului ar trece de 1000 lei, atunci va întocmi un proces verbal și îl va înainta judecătorului. Amenda se încasează imediat.

Dacă omul nu e mulțumit de judecata pretorului, are drept de contestație la judecătorie în timp de cinci zile dela data de când a primit procesul verbal de amendare. Chiar dacă omul e nemulțumit, amenda tot trebuie să o plătească, și numai după ce va câștiga la judecătorie i-se vor restitui banii.

Fiecare comună e condusă de un primar ajutat de un consiliu comunal. Primarul nu va mai fi ales, ci va fi numit de prefect pe timp de 6 ani. La sate primarul trebuie să aibă cel puțin patru clase primare și 30 ani. Nu pot fi numiți: preoții, învățătorii, funcționarii, cei ce au contracte de întreprinderi cu primăria și cei cari au debite de beuturi spirituoase.

Consiliul comunal se compune din membrii aleși și membrii de drept pe timp de 6 ani. La sate vor fi numai 3 membrii aleși, iar membrii de drept vor fi: 1. Un preot al bisericii ortodoxe. Când cel mai mulți locuitorii dintr'o comună aparțin la altă confesiune, atunci va fi membru de drept și un reprezentant al acestei confesiuni; *) 2. Un învățător. Membrii de drept la sate se numesc de prefect și au vot consultativ adecă nu votează, ci numai dau sfaturi și îndrumări ca și notarul comunei. Consiliul comunal e aliat să

* Făcându-se prin aceasta o mare nedreptate bisericii unite, conferința episcopilor noștri a protestat la guvern, cerând schimbarea acestei dispoziții lignitoare a legii.
Nota Redacției

se intrunească numai de doua ori pe an, la 1 Februarie și 1 Noembrie. Acestea se numesc sesiuni ordinare. Când e lipsă, se poate întruni oricând și acestea se numesc sesiuni extraordinare. Convocarea în sesiuni extraordinare se face numai cu aprobarea prefectului, la sate.

Pe lângă primar și consiliu va funcționa și un ajutor de primar, care va fi numit și nu ales. El face parte din consiliu cu drept de vot și înlocuiește pe primar în lipsa lui.

O alta noutate a legii este următoarea: In caz de neînțelegere între oameni pentru insultă și lovirii simple, se vor adresa mai întâi notarului comunei care împreună cu ajutorul de primar vor stăruia să se împace, citând pe împrimcinăți la primărie și făcând proces verbal. Numai după ce s'au prezentat locuitorii mai întâi la notar, se pot duce apoi la judecătorie, dacă nu s'au putut împăca.

Publicându-se această lege, cel dintâi pas în aplicarea ei a fost numirea rezidenților regali și instalarea lor, care s'a făcut cu mult alai. Mai întâi a fost instalat Dl general Dănilă Papp la ținutul Mureș, în prezența dlui prim-ministru și a dlui ministru de interne.

Apoi rând pe rând s'a făcut instalarea rezidenților regali și la celelalte ținuturi.

Se așteaptă acum ca noua lege să-și dea roadele dorite, spre binele tuturor și înaintarea țării.

Ioan Sărbu

Din Român, Român se naște

Fiindcă Europa miroase a război și a praful de pușcă, îmi aduc aminte o întâmplare din anul 1916, din Budapesta.

Comerciantul Traian Novac era tunar la artileria de cetate (Festungs artilerie) batalional 2. Era concediat pe trei luni, ca proprietar de mașină de trelerat.

Mașina era la Sân-Miclăuș (Târnavamică), și imblătea de nu-și dădea repaus, când sosl și-trecă că România a venit împotriva noastră (a Austriei).

Ungarii din Sân-Miclăuș nu mai vru să-și ducă grăunțele la „cânelul de Valah“, iar șeful postului de jandarmi îl provoacă să plece imediat la regiment, deși nu i-se împlinise nici jumătate timpul concediului.

— Porunca-i poruncă — își zise tunarul Novac — de prin părțile Aradului de ori gine, dar vechiul cetățean al Blajului. — Trebuie să plec, căci altcum cine știe ce-mi vor face a furisării aștia de Unguri.

Își luă rămas bun, și plecă spre Budapesta.

La regiment, un ofițer român îl întrebă: — Pentru ce ai venit, căci doară mai ai concediu vre-o șase săptămâni?

— M'au stârnit jandarmii ungari, — oftă tunarul. — Dar eu pot merge iarăși înapoi.

— Acum e târziu — zise ofițerul. In Ardeal nu mai poți merge, căci Românii au ocupat Brașovul, Făgărașul, Hăgeșul, și sunt aproape să ocupe Sibiu, Sighișoara și Vașarhelul (Târgu Mureș).

— Doamne dă! — zicea tunarul Novac în mîntea lui.

— Dar vă rog să mă lăsați liber în noaptea asta — se rugă cu „Gehorsamt“ tunarul.

— Actele își rămân aici — îi zise binevoitorul ofițer român, — și du-te unde vrei.

— Dar dacă mă prinde vre-o patrule?

— Treaba ta. Știi unde e regimentul.

Tunarul Novac făcu un salut după „Dienst régime“, și plecă „așa“ în Rakoczi utza, la cafeaua „Panonia“. Nu se simți

bine acolo, și merse la „Emke“. Acolo însă mulțimea linșa pe un soldat român ardelean, care avuse îndrăzneala să zică în „făgădău“, că azi-mâne, Românii vor fi în Budapesta.

Mulțimea se imbulzea să care la pumoi pe nesăbuite „cânelul de Valah“, când tunarul Novac se simți chemat să facă ordine.

— Ticăloșilor! Unde e poliția? E lertat să omorâți voi omul în stradă? — zăbiera el într'o unghurească excepțională. — Unde e poliția?... când se trezeșta cu o pereche de palme peste ochi, de toată lumea i se păru verde.

— Și asta e cânel de Valah, urla mulțimea, năvălind spre el. — Stați pe loci — detună unghurește vocea unui ofițer. — Tu cine ești măi tunarule? — și ofițerul începu să înjere unghurește. — Mărgi înainte mea, că întru prin tine încolo, îl striga ofițerul în unghurește, iar mulțimea se dădu în lături satisfăcută.

Scos din mulțime, ofițerul îi zise într'o românească dulce ca un lagur de miere:

— Măi bălețe, veziți de treabă. Nu vezi ce a pățit acela? vrei să pățești și tu la fel. Vezi-ți de treabă. Eu sunt român ca și tine, dar mergi în treaba ta, ca să nu te ucidă mulțimea de Unguri furioși.

Comerciantul Novac din Blaj, ar dori să știe numele acelui ofițer cu mare inimă de Român. A întrebat, dar n'a aflat. Dar el mulțumit oftească de câteori își aduce aminte pătania dela „Emke kávéhaz“ din Budapesta în 1916, și buzele i se mișcă fogașând: — Din Român, Român se naște; din stejar, stejar răsar.

N. Lupu

O fată trăiește în pădure cu lupii

Ciudata întâmplare din comuna Sugag — In pădure cu sălbătăciunile — Revenită între ai săi ea se dorește iarăși la fiarele codrului

O întâmplare ne mai pomenită s'a petrecut nu de mult, într'o comună de pe meleagurile noastre, în Sugag.

Cu mulți ani înainte, o copilă din acest sat, Ioana Mandrilă a fost trimisă de părinții ei la niște neamuri în satul vecin. Din acel ceas copilă n'a mai putut fi găsită. Zădarnic au căutat o părintii ei, micuța Ioana nu mai era nicăiri.

In pădure cu sălbătăciunile

După mai mulți ani dela această întâmplare niște săteni, cari treceau prin pădurea din apropierea satului au fost atacați de o haia de lupi, pe cari au izbutit să-i alunge. Nu mică le-a fost mirarea când într'un arbore mare au dat peste o fată frumoasă, complect desbrăcată. Cu mare greutate numai au izbutit s-o prindă, căci fata era sălbătăcită de tof, și s-o aducă în sat.

La primăria unde a fost dusă fata s'a adunat multă lume s-o vadă, ca la o minune. Intre cei veniți erau și părinții Ioanei Mandrilă dispărută de atâta vreme. Spre marea lor bucurie, acesteia, în fata sălbătăcită și-au recunoscut pe copilă lor, pe care au căutat-o atâta.

Dusă, acasă la părinți, în doi, trei ani, fata s'a obișnuit cu viața în mijlocul oamenilor, ba a învățat să citească și să scrie. Cum nu era urâtă, n'au întârziat să-i vină și pețitorii. Un tânăr din sat, Ioan Petrovici, robic de chipul ei dragălaș, a cerut-o în căsătorie.

Din nou la fiarele codrului

A venit în sfârșit și ziua căsătoriei și fata se arăta tare fericită și mulțumită de felul cum se desfășurau lucrurile. În dimineața nunții cei doi logodnici au plecat să se plimbe în apropierea satului, la marginea pădurii. Au stat aici mai multă vreme. Deodată s'a petrecut ceva ne mai pomenit de ciudat. Fața Ioanei, — povestește fi-

căul — a început să se schimbe cu totul, încă nu mai era de recunoscut. Părea că ascultă ceva de departe, iar mâinile-i se strângeau și răuceau adu-mecând par'că un mires ce venia din pădure. Cu ochii ațintiți spre pădure, Ioana scoase deodată un strigăt înspăimântător: lupii, lupii! Apoi, fără să se mai uite înapoi fugi, pierzându-se în desigurul pădurii.

Părinții fetei și toți sătenii sunt de bună credință că fata s'a dorit iarăși la fiarele codrului și și-a reluat viața ei de altădată.

Șeful postului s'a arătat însă mai netrecător și a început să ia la întrebări pe tânărul logodnic, bănuind că s'a întâmplat cu totul altceva. El a început să facă cercetări.

Starea I. P. S. Mitropolit. Suferind, după cum am arătat și într'unul din numărul trecut, de o nouă boală de răunchi, I. P. S. nostru Mitropolit a plecat pentru vreo 3-4 săptămâni, la sfatul medicilor, la Sovata, ca să se odihnească și să urmeze cura prescrisă de medici.

Nou concurs de primire la sf. Teologie. Preaveneratul Conzistor Arhiepiscopesc din Blaj, publică un nou concurs de primire la sf. Teologie. Termenul concursului este la 30 Septembrie 1938. Condițiile de primire în Academie și Seminar, rămân aceleași ca și pentru concursul întâi. Concurenții vor prezenta la Blaj în ziua de 1 Octombrie 1938, spre a fi examinați din partea profesorului de cântări, în ce privește auzul muzical și glasul.

Liturghie pentru pacea lumii. În zilele trecute s'a slujit la Paris, de către cardinalul Verdier și în prezența unui public numeros, o liturghie pentru pacea lumii. Cu acest prilej cardinalul Verdier a rostit o cuvântare spunând celor de față că în clipele grele prin care trece lumea, tărta sufletului omensc îl poate da numai Dumnezeu și Fecloara Marie, și că acela cari vreau război sunt dușmanii lui Isus, și ai Fecloarei Marie. — Să dea Dumnezeu ca să fie cât mai mare numărul acelora cari își înalță rugăciunile lor la Dumnezeu pentru coborârea păcii pe pământul oamenilor.

Iar se scumpește poșta. Incepând cu ziua de 1 Octombrie 1. pe trimiterile admise cu taxe de imprimat nu se mai poate scrie nimica, nici cu mâna, nici cu mașina. 2. Pe cărțile de vizită, ilustrate și alte imprimate nu se pot scrie mai mult nici cele 5 cuvinte permise până acuma. 3. Cărțile și broșurile literare se trimit cu preț întreg, nu cu jumătate preț ca până acuma. Prin toate aceste gazeta noastră are pagube grozav de mari, fiindcă pe provocări trebuie să lipească timbre nu de 1 Leu 50 bani ca până acuma, ci de 4 Lei, iar calendarele trebuie să le trimită cu preț dublu. Din zi în zi e tot mai mare scumpetea, și nu înțelegem pentru ce trebuie să provoace această scumpire chisla poșta.

O mamă își vinde copilul la țigani ca să-și poată revedea drăguțul. Patima este unul din cei mai mari dușmani ai omului.

Cel rob it el este un om nefericit, un om care nu-și mai găsește fericirea decât în pahar și în sticlă. Ea îl împinge la cele mai nezugetate și mai neomenite fapte, și-i deschide calea largă tuturor patimilor. Până a nu ajunge să înghi taturor patimilor. Până a nu ajunge să bea, soții Bouvier dintr'un sat din Franța trăiau destul de liniștiți. Le dăruise Dumnezeu sănătate și hărnicie ca să-și câștige traiul și copiii, cari să le îndulciască amarul vieții. Odată cu beția însă în culbul căsniciei lor s'a înculbat și năpârca neînțelegerii și cei doi soți nu mai puteau trăi împreună. Într'o bună zi soțul a plecat, lăsându-și soția și copilașii. Văzându-se părăsită, femeia, care nu era mai bună decât bărbatul ei, s'a gândit să plece și ea să-și găsească amantul, care lucra la o moșie dintr'un sat vecin. O împledecău însă copiii. Unul era la spital, pe un altul l-a trimis la niște rudeni, iar pe cel mai mic în vârstă de doi ani s'a hotărât să-l vândă la țigani. Nici n'a stat mult pe gânduri. Și-a luat copilul de mână și a ieșit în drumul de țară pe unde treceau căruțele de țigan. Târgul s'a făcut repede și ea a semnat și contract cu unul din acceptia. Țiganii au luat apoi copilul și au plecat apoi nepăsători și liniștiți, mai ales că aveau și contract pe copilul cumpărat. Planurile nelegiuitei femei însă nu i-au reușit. Poliția a aflat de fapta ei urâtă a luat copilul dela țigani și pe ea a arestat-o.

Nici Ungurii nu se lasă mai pe jos. De altfel așa sunt ei neam de oameni buni cari vreau să albă totul la ei acasă și să nu fie mai pe jos decât celelalte nații. Dacă au auzit că Americanii au făcut trănălia și și-au deschis o școală de căsătorie s'au gândit să și facă și ei una, ca să albă unde să învețe și copiii lor măritișul și însuratul, nu să i trimită în America. Și se spune că școala li tare căutată și învățătura care se dă acolo place foarte mult școlarilor. În curând numărul școlarilor a fost așa de mare că a trebuit deschisă și o școală pentru bărbăți.

Au fost omoriși cu secura. O primă înfloritoare a fost săvârșită zilele trecute în comuna Podeni din județul Turda. Sătenii Crețu Vasile și Florea Constantin au fost aflați în nesimțire în drumul din marginea pădurii. Jandarmii făcând cercetările pe lipsă, au aflat ucigașii. Ei sunt locuitorii Florea Petre, Florea Vasile, Bata Iacob și Rațiu Iulian. Știndu-i plecați din sat, pe Crețu Vasile și Florea Ioan, ucigașii s'au pus la pândă și au așteptat în marginea pădurii. Când aceștia au trecut pe-acolo, au năvălit asupra lor cu furci, sape și topoare, lovindu-i fără milă, până i-au lăsat în nesimțire. Neomenoasa lor faptă a fost însă aflată și ei își vor ispăși păcatul uciderii deaproape în întunecul temințel.

Portul național al germanilor sudici uniformă pentru pușcăriasi. Ministerul de justiție cehoslovac a cerut direcției închisorilor de acolo, ca în uniformă osândiților să se introducă pantalonii scurți numai la genunchi și ciorapii albi de bumbac, în locul hainelor vârgate de mai înainte. De acest lucru sunt foarte supărați germanii sudeți de acolo, cari văd în aceasta o bajocorie a portului lor care se asemănă foarte mult cu cea îmbrăcăminte de temnițe. De altfel nici nu este bine ca pușcăriasi să fie îmbrăcați într'un port național, căci această îmbrăcăminte este cel mai bun scut pentru ei, atunci când vor să fugă.

Care mai de care. Un croitor din New-York a reușit să bage 93 de fire de ață într'un singur ac. Un francez D. Dupont a

spart 2844 nucii într'o oră, iar un englez din Londra, a curățat 7 kgr. de cartofi în 7 minute. Ia sfârșit un altul a construit în orele libere, o vioară din chibrituri.

La o vânătoare de cerbi, prințul Ghica a fost atăcat de trei urși. În zilele trecute prințul Ghica a organizat împreună cu mai mulți prieteni de ai săi o mare vânătoare de cerbi în munții Argeșului. În timpul vânătorii prințul s'a răseșit de tovarășii săi și a rămas singur. Ca să fie auzit de el a început să chiuie. Drept răspuns s'a pomenit în față cu trei urși mari, cari au sărit asupra lui. Prințul s'a apărat din răspuțeri, izbutind să împuște un urs. Detunăturile armelor le-au auzit prietenii săi, cari i-au alergat în ajutor. În lupta groznică pe care a dat-o cu urșii, a fost însă greu rănit, așa că a trebuit să fie coborât din munte și dus la spital.

Un ucigaș cere ca acea pe care a omorât-o el să fie făcută sfântă. Întâmplarea începe cu mulți ani în urmă, într'un sătuleț dintre Roma și Neapole (Italia). Acolo trăia muncind din greu ogorul, o femeie săracă cu șase copii. Cea mai mare dintre copiii ei era Maria, o fată cuminte și așezată, cu o viață de adevărată sfântă. Dar un tânăr din vecini, Armando, neîncetat o urmăria cu propunerile-i de dragoste pe Maria. Foarte credincioasă însă, tânăra fată îl respingea de fiecare dată. Infuriat de împotrivirea fetel, într'o zi tânărul o înjunghie cu un pumnal. După două zile micașta Maria la spital rugându-se neîncetat pentru iertarea acelui care-i răpise zilele. Ucigașul a fost osândit la muncă zilnică pe 32 de ani. Cu vremea ce trecea în jurul amintirii celei moarte facepe să se țeasă falma sfințeniei. Oamenii își dădeau tot mai mult seamă de viața curată a Mariei și au cerut să fie declarată de sfântă. Au trecut anii și ucigașul își isprăvisese și el osându. În lungii ani de temniță grea, pocăința și durerea a pătruns tot mai mult în sufletul lui împlăcit, și el devenise alt om. Ii părea rău pentru fapta-i nezugetată și rea din tinerețe și la procesul în care se judeca viața Mariei dacă a fost sau nu de sfântă, el, ucigașul de odinioară a apărut în fața tribunalului bisericesc ca martor și a cerut ca aceea a cărui sânge îl vărsase el să fie declarată de sfântă pentru curățenia vieții ei.

O biserică săsească, cumpărată de Români a fost schimbată în biserică românească. Românii sunt un popor cu o mare putere de viață. În cursul vremilor ei au avut de suferit asupriri mari și implări nedrepte, din partea cutropitorilor cari ne-au călcat pământul nostru. Prin toate a trecut însă, și azi poporul românesc crește și să întărește în vreme ce asupritorii și stăpâni de odinioară se sting încetul pe încetul. Cel dintâi care se duc sunt Sașii. Ei sunt un popor care a apucat pe drumul pieririi. Cu fiecare an sunt mai puțini, iar locul lor îl iau Românii. Acum se spune că în comuna Corvinești, pe vremuri locuită de mulți Sași, Românii au cumpărat biserica săsească pe care au făcut-o biserică românească. Sașii tot împușnându-se și-au vândut averile și acum și biserica, și au plecat din sat.

Post vacant de șef la oficiul poștal Bazona. La Bazona, jud. Târnava Mică, se poate ocupa postul de șef clasa IV. Retribuția 1500 Lei lunar și 150 Lei lunar indemnizație de transport. Condițiile se pot cere dela dirijintele oficiului poștal de reședință Blaj.

Foc în apă

Sau cum se pot scoate din fundul mării averile încecate

Se știe de când e lumea că așa ceva nu se poate: focul nu arde în apă. Și totuși se spune că un învățat francez a izbutit să facă focul să ardă în apă. El a descoperit o mașină cu care se poate topi fierul în apă. Mașinaria aceasta ciudată de topit fierul în apă, i-a fost cerută învățatului francez, de un marinar italian, care voia să scoată din adâncul apelor, averile de pe vapoarelor încecate. Ori cât a încercat marinarul italian să pătrundă în lăuntrul vapoarelor scufundate, n'a putut. A încercat să spargă ușile cu dinamită, dar n'a izbutit nici așa. Stătea lângă vapoarele pline cu aur și bogății și nu putea intra la ele să le ia. Oțelul ușilor de pe vapoare nu putea fi frânt nici cum. Trebuia o mașină de topit oțelul, însă așa ceva în apă nu se putea. Cineva i-a spus de iscusința învățatului francez, care poate i-ar fi putut face o asemenea mașinarie, cu care să topiască fierul în apă.

Căutătorul de comori și bogății n'a stat mult pe gânduri și a alergat și la acesta. I a făgăduit a treia parte din toate averile pe cari le va scoate, numai să-i facă mașinaria cerută. Învățatul a primit târgul și după mai multe încercări, făcând o mașină a cărei flacăra electrică era așa de puternică încât topia în apă într'un singur minut, o tablă de oțel groasă de 5 cm. și lungă de un metru.

Cu ajutorul acestei descoperiri minunate, îndrăznețul marinar italian izbuti să scoată din pântecurile vapoarelor scufundate, averi de sute de milioane, așa că în scurtă vreme după aceea deveni putred de bogat. De făgăduiala făcută învățatului își uitase. De altfel nici acela nu se mai interesase de soarta descoperirii lui. Abia în zilele trecute, răsfoind niște gazete mai vechi, a aflat de norocul ce l-a avut marinarul italian cu mașinaria pe care i-o dase el. A alergat îndată la acesta să-i dea partea din câștig ce i-se cuvenia. Cum însă banii ori cât de mulți ar fi, sunt lacemi și nu îndestulesc inima omului, italianul mai șiret decât savantul o șterse pe unul din vapoarele sale și acum francezul umblă pe întinsul apelor să-l găsească.

Adâncul apelor n'a mai rămas o taină pentru mînea omenească luminată de învățătura cărții. Așa numiții scafandrii coboară în ape până la adâncimi de sute de metri și umblă pe fundul mării în vreme ce de afară li se trimite încontinuu aer!

Câte animale de casă avem, care este producția și valoarea lor

Ministerul de agricultură nu de mult a dat la iveală o însemnată dare de seamă asupra producției de lapte alături de a animalelor domestice din țara noastră. Credem că e bine să arătăm în acest articol datele de mai sus, cari au o foarte mare importanță și e bine a fi cunoscute de cititorii noștri.

Pentru a vedea producția laptelui, vom cerceta mai întâi numărul și valoarea animalelor domestice.

După datele ministerului de agricultură, culese în anul 1935, valoarea acestei bogății este de 30 miliarde lei, iar producția anuală se ridică la 28 miliarde lei.

Privind acuma comerțul care s'a făcut cu aceste animale, constatăm că s'au exportat în primul rând animale vii și numai în al doilea rând carne de vacă, oale, porc, pasere și ouă.

O latură însemnată a datelor ce ne stau la îndemână în acest scop, ne arată, că în acel an țara noastră avea 1 milion 696 mil 634 vaci de lapte, cari produceau 2 miliarde 375 milioane și aproape jumătate litri de lapte anual, în valoare de 7 miliarde 362 milioane lei.

La acestea mai trebuie să mai adunăm și 87.689 bivolițe, a căror producție de lapte este de aproape 79 milioane litri anual, prețuși la 236 milioane 760 mil lei, apoi 8 milioane jumătate oi cari produc anual 510 milioane litri lapte și 289.467 capre cu aproape 45 milioane litri lapte. Valoarea produselor dela oi și capre se ridică anual la 2 miliarde 214 milioane lei.

Și acuma, după ce am văzut pe rând care este numărul, producția și valoarea acestor animale domestice, să stabilim în fine producția totală a laptelui.

Aceasta producție totală se ridică anual la 3 miliarde și aproape o sută de milioane litri de lapte cari sunt prețuși la o valoare de 9 miliarde 819 milioane lei.

Din datele arătate mai sus se vede limpede bogăția mare ce se află în țară la noi, care ar putea sporii din zi în zi, datorită frumoaselor și întinșelor pășuni ce se află răspândite pe întreaga suprafața țării.

De bună seamă, că nu trebuie să scăpăm din vedere și rasa animalelor domestice, deoarece joacă o foarte mare importanță. Camerele de agricultură s'au îngrijit de îmbunătățirea vitelor, încurajând creșterea și organizarea expoziție unde vitele cele mai frumoase au fost premiate, iar pentru producția laptelui deasemenea s'au organizat concursuri cari au dat cele mai frumoase rezultate.

Asemănate însă aceste date cu ale altor țări din Europa, vom constata însă că sunt altele cari au un număr și mai mare de animale domestice și a căror producție, de bună seamă, este și mai mare, iar veniturile realizate se ridică la sume cu adevărat mari, formând pentru crescătorii și proprietarii de vite adevărate bogății, din care statul se împartășește așa după cum poruncesc legile lui.

Așa dar nu uitați, că animalele de rasă bună, bine îngrijite, aduc frumoase venituri pentru gospodărie și țară!

Olimpiu I. Barna

Ingrijirea butoaielor

Este o vorbă bătrânească că „butoiul face vinul”. Și este un adevăr. Un vin bun, păstrat într'un butoi stricat (bolnav), capătă un miros urât, celace îl face să nu aibă preț.

Un vin bun, curat, cu bună aromă, cere însă ca vasele să fie îngrijite așa după cum urmează:

Ingrijirea butoaielor pline:

Intotdeauna se va controla ca vasele să fie pline. Aerul ajută la prinderea muștelor albi și deci la stricarea gustului vinului.

Cu o cârpă uscată se vor șterge locurile muștelor. — Muștele împiedică învechirea și limpezirea vinului. — În cazul când pe undeva se prelinge vinul, crăpătura aceea se va astupa cu un mastic (un fel de clei) din cenușă, care se face în felul următor: Se lau 2 părți de rășină și 2 părți de cenușă, cari se topesc la foc. Pentruca masticul să se lipească bine, se cere ca crăpătura să fie astupată mai înainte cu cânepă sau papură și după aceea să se pună masticul.

Dacă nu avem rășină, la nevoie se poate astupa crăpătura dintre dosge cu un carton uns cu sân și-apoi acoperit cu o tablă de plei bătut cu cule mică.

Când un butoiu este prea muștelit sau eventual plin cu noroi, se va spăla cu apă în care se va pune sodă, (un sfert de kilogram sodă la 10 litri apă).

Cercurile ruginite de multe ori se 'ntâmplă că se rup și ne produc pagube mari. Este bine să ștergem rugină de pe ele cu o perle de oțel și apoi să le dăm cu lac de fier. — Lemnul butoiului e bine să se ungi cu ulei de muștar, care-l apără de muștele.

Afumatul butoaielor pe dinafară pe la cep, vrană și gardină se face după ce s'a umplut butoiul bine și s'a șters.

Afumatul se face cu hârtia de pucoasă (fitil) ce se găsește în prăvălii.

E bine să se facă la 2—3 luni câte odată și afumatul beciului, pivniței tot cu pucoasă (praf, bulgări). — Se ia din prăvălie pucoasă de 10—20 lei și se pune pe jar, după ce mai înainte am astupat bine ferestrele și alte găuri.

Numai a doua zi se poate umbla în pivniță — Este de dorit în locul unde se ține vinul să un fie și alte lucruri (butoiul cu varza sau cartofi sfecă etc.)

Ing. Degan

Păstrarea strugurilor

Ca să stea vreme îndelungată, strugurii trebuie culeși și așezați spre păstrare cu mare grijă. După ce i-am cules, le lipim cotorul pe unde l-am rupt cu ceară galbenă, apoi legându-l câte doi laolaltă îl punem pe o prăjină, la un loc uscat, curat și aerisit.

Se mai pot păstra strugurii și în felul următor. După ce i-am cules de pe viță, le lipim cotorul, pe unde au fost rupți, cu ceară galbenă și îi punem pe o scândură ca să se svante bine. Îi lăsăm să stea așa cam o zi două, apoi îi așezăm într'o ladă cu făină de ferestrău bine uscată și curată. Pe fundul lăzii punem un strat de ferestrău, gros cam de o palmă, pe acest strat punem un rând de struguri, dar în așa fel ca strugurii să nu se atingă, apoi iarăși un strat de făină, cam de 3—4 degete și urmăim tot așa până ce se umple lada. Deasupra punem iarăși un strat de făină de firez, însă acesta ceva mai gros; înfundăm apoi bine lada și o punem la un loc mai svântat și rece.

FEL DE FEL

Pomi îngrășați

Până azi grădinarii nu știau că pomii au lipsă de grăsime și de multe ori tânjesc după ea. În îndepărtata Africă de Sud, un grădinar a observat că după iernile aspre și geroase, înfloritul pomilor era întotdeauna slab și puțin. Și-a făcut atunci următoarea socoteală: pe timp geros omul are nevoie de mai multă grăsime. Poate că tot așa este și cu pomii, și ei au lipsă de grăsime pe vreme friguroasă și rece. Cu vreo patru săptămâni înainte de înflorit, el și-a stropit toți pomii cu untdelemn. Și încercarea l-a reușit. Pomii săi, stropiți cu untdelemn au înflorit mai de vreme, mai frumos și mai îmbelșugat decât pomii nestropiți.

Pălării din tălpi de ghetă

Nu e o glumă. Azi vremurile sunt tot mai grele. Nimic nu se mai aruncă. Pretutindena se fac economii din ce în ce mai mari și se întrebunțează toate lucrurile vechi și folosite. Descoperirea aceasta minunată a făcut-o un învățat german. El a reușit ca din tălpile de ghetă, ori cât de stricate ar fi acestea, să facă un fel de pălării ușoare și ieftine. Învățatul german trage nădejdea că, cu vremea, va face pălării tot mai bune și mai frumoase.

Din ciudățeniile trăznetului

De multe ori trăznete care se abat asupra pământului nostru fac lucruri din ce în ce mai ciudate. Astfel se povestește că într'un oraș din Elveția trăznetul a căzut asupra unui monument pe care la dărâmat până în temelii. Căutându-se după aceea printre dărâmurile găsite o comoară mare: inele, brățări, și foarte mulți bani de aur. La Lysinor în Austria trăznetul atinse pușca unui vânător și o topi îndată fără ca acesta să simtă ceva. La Strasbourg în Franța, trăznetul a tăiat în două brățara de pe mâna unei femei fără ca ea să simtă vre'o durere. Tot în Franța, lângă orașul Cognac trăznetul intră în casa unui țaran și ieși pe tereastră, după ce mai înainte trecuse printre picioarele unui om, care și înebuni de spaimă.

Concurs

Cu termenul de 23 Octombrie a. c. se concurează postul de cantor la biserica gr. cat. din Seln.

Postul e împreună cu următoarele emolumente:

1. 40 miji porumb.
2. Spre folosință 5 cub. de pământ, grădina dela locuință și o grădină în cimitirul vechiu.
3. 10 mtr³ lemne de foc pentru sine și 2 mtr³ la iastruarea corului.
4. Locuință cu 3 camere, culină, cameră și superedificate.
5. Stole îndatinate.

Doritorii de a ocupa acest post au să producă: diploma cantorală și să fie în stare să conducă și să instrueze corul, iar până la termenul de concurs au să facă în vreo Duminecă utrenia și vecernia, în biserica parohială.

Seln, la 18 Septembrie 1938.

Mihai Berinde

Gheorghe Bumb

paroh.

primcurator.

(1108) 1—1.